

Lietuvos Respublikos Vyriausybės

ir

Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybės

susitarimas

dėl Vokietijos Federacinės Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių

ir Lietuvos Respublikos

ginkluotųjų pajėgų narių laikino buvimo

kitos valstybės teritorijoje

(Lietuvos ir Vokietijos susitarimas dėl atvykstančių ginkluotųjų pajėgų narių)

Lietuvos Respublikos Vyriausybė  
ir  
Vokietijos Federacinės Respublikos Vyriausybė (toliau – Šalys),

atsižvelgdamos į 1951 m. birželio 19 d. Šiaurės Atlanto sutarties Šalių susitarimą dėl jų karinių pajėgų statuso (toliau – NATO SOFA);

norėdamos nustatyti papildomas taisykles dėl Vokietijos ginkluotųjų pajėgų narių laikino buvimo Lietuvos Respublikoje ir dėl Lietuvos ginkluotųjų pajėgų narių laikino buvimo Vokietijos Federacinėje Respublikoje;

manydamos, kad šio Susitarimo nuostatos nedarys poveikio Šalių teisėms ir įsipareigojimams pagal tarptautinius susitarimus, kuriais įsteigiami tarptautiniai teismai, įskaitant Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą,

susitarė:

1 straipsnis

Apibrėžtis

Ginkluotųjų pajėgų nariai – pajėgų nariai ir civiliai tarnautojai pagal NATO SOFA I straipsnio apibrėžtį.

## 2 straipsnis

### Susitarimo tikslas

(1) Šiuo Susitarimu reguliuojamas ir Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų narių ir Vokietijos Federacinės Respublikos ginkluotųjų pajėgų (*Bundeswehr*) atvykimas, išvykimas ir laikinas buvimas kitos valstybės teritorijoje.

(2) Visi šiuo Susitarimu nereglamentuojami klausimai sprendžiami vadovaujantis NATO SOFA nuostatomis.

## 3 straipsnis

### Buvimo būdas, mastas ir trukmė

(1) Pagal šį Susitarimą ne daugiau nei 3 000 siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų narių paprastai ne ilgiau kaip 30 dienų gali laikinai būti priimančiojoje valstybėje, jei jie atvyksta dalyvauti dalinių pratybose, mokymuose, vyksta tranzitu sausuma bei teikia humanitarinę pagalbą ir vykdo paieškos ir gelbėjimo operacijas, už kurias atsako priimančiosios valstybės kompetentingos institucijos.

(2) Jei ginkluotųjų pajėgų nariai atlieka ryšių palaikymo ir konsultavimo funkcijas ir jei atvykstama mokymo tikslais, susitariama dėl ne ilgesnės nei dveji metai buvimo trukmės numatant galimybę ją pratęsti.

(3) Išsamią informaciją apie tokį buvimą (jo būdą, mastą, trukmę ir kt.) derina abiejų valstybių kompetentingos institucijos.

#### 4 straipsnis

##### Atvykimo, išvykimo ir buvimo sąlygos

(1) Siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų narių atvykimas, išvykimas ir laikinas buvimas priimančiojoje valstybėje reguliuojami NATO SOFA nuostatomis.

(2) Ginklams, kuriuos įsiveža, nešioja ar – dėl būsimos dislokavimo – pakartotinai eksportuoja siunčiančiosios valstybės ginkluotosios pajėgos į priimančiosios valstybės teritoriją, taikomos šios nuostatos:

a) Pasitarusios su Lietuvos Respublikos kompetentingomis institucijomis Vokietijos Federacinės Respublikos kompetentingos institucijos išsamiai nurodo karinių ginklų ir ginklų, kaip jie apibrėžiami Ginklų įstatyme (įskaitant amuniciją ir karinę įrangą kaip numatyta Užsienio prekybos ir atsiskaitymų ordonance), kurie yra būtini siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų specialioms poreikiams dislokavimo metu ir gali būti įvežti, nešiojami ar pakartotinai išsivežami iš Vokietijos Federacinės Respublikos bei tokiems ginklams taikomus registracijos ir (arba) pranešimo teikimo reikalavimus. Laikoma, kad leidimai, kuriuos reikalaujama turėti pagal Vokietijos Federacinės Respublikos karinių ginklų kontrolės teisės aktus—buvo išduoti visiems kariniams ginklams (pagal Karinių ginklų kontrolės įstatymo 1 skirsnio 1 straipsnio priedo B dalies karinių ginklų sąrašą, jei kariniai ginklai nėra priešpėstinės minos ar kasetiniai šaudmenys), kuriuos Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų nariai įveš, nešios arba eksportuos. Tais atvejais, kuomet Lietuvos Respublikos ginkluotosios pajėgos veikia šio susitarimo pagrindu ir tarnybą reglamentuojančių teisės aktų pagrindu joms buvo suteikti įgaliojimai, Ginklų įstatymo nuostatos nebus taikomos. Laikoma, kad licencijos, kurių reikalaujama pagal užsienio prekybą reglamentuojančius teisės aktus bus suteiktos anksčiau minėtiems kariniams ginklams ir kitiems importuotiems, nešiojamiems ar eksportuojamiems ginklams (apimant amuniciją ir karinę įrangą). Remiantis Aviacijos saugumo akto nuostatomis, draudimas nešioti ginklus civiliniuose orlaiviuose ir oro uostų

draudžiamąjoje zonoje išlieka galioti. Lietuvos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms draudžiama įvežti branduolinius, biologinius ir cheminius ginklus (karinių ginklų sąrašo A dalis) ar priešpėstines minas ir kasetinius šaudmenis į Vokietijos Federacinės Respublikos teritoriją arba nešioti juos minėtos valstybės teritorijoje ar išvežami iš Vokietijos Federalinės Respublikos teritorijos.

Atvykimo ir buvimo Vokietijos Federacinės Respublikos teritorijoje taip pat ir jų išvykimo metu, Lietuvos Respublikos ginkluotosios pajėgos su savimi turės šio susitarimo kopiją kaip įrodymą, kad licencijos koviniams ginklams pagal ginklų kontrolės ir užsienio prekybos teisės normas buvo gautos,

- b) Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos informuoja Vokietijos Federacinę Respubliką apie kariniams ir kitokiems ginklams taikomus pranešimo teikimo ir (arba) registracijos reikalavimus. Vokietijos Federacinės Respublikos ginkluotųjų pajėgų nariai, kuriems pagal Lietuvos Respublikos įstatymus suteikiamas leidimas atvykti į Lietuvos Respublikos teritoriją, turi teisę įsivežti į Lietuvos Respublikos teritoriją savo karinius ginklus ir šaudmenis. Branduolinius, biologinius ir cheminius ginklus bei ginklus, kurių naudojimas reglamentuojamas 1980 m. spalio 10 d. Konvencijos dėl tam tikrų įprastinių ginklų, kurie gali būti laikomi pernelyg žalojančiais arba veikia nesirinktinai, naudojimo uždraudimo arba apribojimo nuostatomis, taip pat priešpėstines minas ir kasetinius šaudmenis į Lietuvos Respubliką įvežti ar juos nešioti Lietuvos Respublikos teritorijoje yra draudžiama. Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos informuoja Vokietijos Federacinę Respubliką apie kitų rūšių ginklus ir šaudmenis, kurie pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ar Lietuvos tarptautinius įsipareigojimus neturi būti įvežami į Lietuvos Respubliką ar nešiojami jos teritorijoje.

(3) Vykdamas visus veiksmus pagal šį Susitarimą, nacionaliniai vadai išlaiko visišką savo nacionalinių pajėgų kontrolę.

## Visuomenės saugumas ir viešoji tvarka

Jei siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų narys keltų pavojų priimančiosios valstybės visuomenės saugumui ar viešajai tvarkai, priimančiosios valstybės kompetentingos institucijos gali pareikalauti, kad tas narys nedelsiant išvyktų iš priimančiosios valstybės teritorijos. Siunčiančiosios valstybės institucijos vykdo tokį nurodymą dėl nario išvykimo iš teritorijos.

## 6 straipsnis

### Visuomenės sveikata

(1) Siunčiančioji valstybė įsipareigoja laikytis tarptautinių ir priimančiosios valstybės nacionalinių sveikatos apsaugos teisės aktų.

(2) Siekiant užtikrinti žmonių, gyvūnų ir augalų užkrečiamųjų ligų prevenciją ir kontrolę bei augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų kontrolę priimančiojoje valstybėje, taikomi Europos Sąjungos teisės aktai, o tais atvejais, kai Europos Sąjungos teisė (ES teisė) nesuderinta ar nevisiškai suderinta, taikomi priimančiosios valstybės teisės aktai. Priimančiosios valstybės kompetentingos institucijos imasi apsaugą nuo infekcijos, epizootinių ligų kontrolę ir maisto saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų priemonių, fitosanitarijos priemonių, taikytinų augalams, augaliniams produktams ir kitiems gaminiams, bei vaistus, medicinos įrangą ir sanitarijos kontrolę reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų priemonių, jei tokių priemonių taikymas neprieštarauja ES teisei ar tarpvyriausybiniams susitarimams.

## 7 straipsnis

### Baudžiamoji jurisdikcija ir prievartos priemonės

(1) Tiek, kiek, vadovaujantis NATO SOFA VII straipsniu, priimančioji valstybė turi teisę įgyvendinti baudžiamąją jurisdikciją siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų narių atžvilgiu, priimančiosios valstybės kompetentinga institucija tos teisės atsisako, nebent remiantis priimančiosios valstybės esminiais teisingumo vykdymo interesais toks baudžiamosios jurisdikcijos įgyvendinimas yra privalomas.

(2) Remiantis esminiais teisingumo vykdymo interesais toks baudžiamosios jurisdikcijos įgyvendinimas gali tapti privalomas visų pirma tokiais atvejais:

a) jei padaroma nusikalstama veika nurodyta NATO SOFA VII straipsnio 2 dalies c punkte, taip pat panaši reikšminga nusikalstama veika, kenkianti priimančiosios valstybės saugumui;

b) jei padaroma nusikalstama veika, sukelianti žmogaus mirtį, taip pat rimta nusikalstama veika, pažeidžianti fizinę ir seksualinę neliečiamybę, išskyrus kai tokia nusikalstama veika įvykdoma siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų nario atžvilgiu;

c) jei bandoma vykdyti tokią nusikalstamą veiką ir dalyvaujama ją vykdam.

(3) Priimančiajai valstybei atsisakius teisės įgyvendinti baudžiamąją jurisdikciją, siunčiančioji valstybė nedelsdama išsiunčia tokiais veiksmais įtariamą asmenį iš priimančiosios valstybės teritorijos ir pateikia savo kompetentingoms institucijoms prašymą išnagrinėti tokį atvejį ir priimti sprendimą dėl baudžiamosios bylos iškėlimo.

(4) Abiejų valstybių kompetentingi teismai ir institucijos, laikydamiesi šių valstybių nacionalinės teisės aktuose nustatytų apribojimų ir tarptautiniuose susitarimuose nustatytų įpareigojimų, teikia vieni kitiems teisinę pagalbą dėl baudžiamųjų bylų. Jei priimančioji valstybė neatsisako teisės įgyvendinti baudžiamąją jurisdikciją, siunčiančioji valstybė, tiek, kiek leidžia jos teisės sistema, pasinaudoja savo įtaka siekdama įtikinti savo ginkluotųjų pajėgų narius, įtariamus padarius nusikalstamą veiką būnant priimančiojoje valstybėje,

atvykti į priimančiosios valstybės teismus ir institucijas, jei tai padaryti juos įpareigoja priimančiosios valstybės teisė.

(5) Priimančiosios valstybės teismai ir institucijos, neviršydami savo jurisdikcijos ir kompetencijos, turi teisę paskirti ir įvykdyti prievartos priemones siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų narių atžvilgiu jiems būnant priimančiojoje valstybėje.

(6) Jei siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų narį areštavo priimančiosios valstybės institucijos arba taikomos kitos prievartos priemonės ir asmuo sulaikomas, priimančiosios valstybės kompetentinga institucija nedelsdama apie tai praneša priimančiojoje valstybėje esančiai siunčiančiosios valstybės diplomatinei misijai. Tokiame pranešime nurodoma, kurio teismo ar institucijos kompetencijai priklauso tolesni procesiniai veiksmai.

(7) Siunčiančiosios valstybės teismai ir institucijos neįgyvendina baudžiamosios jurisdikcijos priimančiojoje valstybėje.

## 8 straipsnis

### Telekomunikacijos

(1) Viešai teikiamomis telekomunikacijų paslaugomis priimančiojoje valstybėje naudojamosi vadovaujantis bendraisiais priimančiosios valstybės teisės aktais ir atitinkamomis paslaugų teikėjo nustatytomis sąlygomis; ši taisyklė visų pirma taikoma mokesčių skaičiavimo ir sąskaitų pateikimo ir apmokėjimo tvarkai.

(2) Priimančiosios valstybės kompetentingų institucijų sutikimu siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų nariai gali laikinai įsirengti telekomunikacijų įrenginius, įskaitant radijo ryšio sistemas, ir jais naudotis, jei tai būtina jų buvimo priimančiojoje valstybėje tikslais. Radijo dažnių naudojimas turi būti suderintas su priimančiosios valstybės kompetentinga institucija.



(3) Siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų radijo ryšio sistemos ir telekomunikacijų galiniai įrenginiai, kuriais bus naudojamosi priimančiosios valstybės teritorijoje arba kurie bus prijungti prie viešųjų telekomunikacijų tinklų jungčių ar perdavimo linijų, turi atitikti pagrindinius techninius reikalavimus, kurie paprastai taikomi radijo ryšio sistemoms ir telekomunikacijų galiniams įrenginiams pagal priimančiosios valstybės teisės aktus. Atitiktis minėtiems reikalavimams įrodoma atliekant atitikties vertinimo procedūrą, o įrenginiai ženklinami atitinkamomis žymomis.

(4) Siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų nariai, būdami priimančiojoje valstybėje, naudoja tik tuos radijo dažnius, kuriuos jiems priskyrė priimančiosios valstybės kompetentingos institucijos. Kadangi radijo dažnių naudojimas turi būti koordinuojamas ir nacionaliniu, ir tarptautiniu lygiu, atitinkamas prašymas priskirti radijo dažnį pateikiamas ne vėliau nei likus 60 dienų iki planuojamo tokio dažnio naudojimo dienos. Pasibaigus buvimo priimančiojoje valstybėje laikotarpiui radijo dažniai grąžinami priimančiosios valstybės kompetentingoms institucijoms.

(5) Siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų nariai imasi visų priemonių, kurios būtinos siekiant užtikrinti, kad jų telekomunikacijų ar kiti elektros įrenginiai netrukdytų priimančiosios valstybės telekomunikacijų tinklams. Jei siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų radijo stotys skleidžia galingus radijo trukdžius už priimančiosios valstybės teritorijos ribų esančioms radijo stotims arba pačios susiduria su tokių stočių keliamais žalingais trukdžiais, priimančiosios valstybės kompetentingos institucijos veikia vadovaudamosi iš dalies pakeistomis Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos įstatų ir Konvencijos nuostatomis ir radijo ryšio reglamentais. Priimančiosios valstybės kompetentingos institucijos, tiek, kiek leidžiama remiantis galiojančių teisės aktų nuostatomis, imasi visų priemonių, kurios būtinos siekiant užtikrinti, kad priimančiosios valstybės telekomunikacijų ar kiti elektros įrenginiai netrukdytų siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų telekomunikacijų įrenginiams. Elektromagnetinių trukdžių atveju taikomi nacionalinės teisės aktai dėl įrangos elektromagnetinio suderinamumo. Jei siekiant

išvengti trukdžių būtina išjungti trukdžius sukeliančius įrenginius, siunčiančiosios valstybės ginkluotosios pajėgos tai padaro nedelsdamos.

## 9 straipsnis

### Aplinkos apsauga

(1) Siunčiančioji valstybė pripažįsta ir patvirtina aplinkos apsaugos svarbą jos ginkluotųjų pajėgų nariams vykdant veiklą priimančiojoje valstybėje. Siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų nariai laikosi priimančiosios valstybės aplinkos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų.

(2) Abiejų valstybių kompetentingos institucijos glaudžiai bendradarbiauja sprendamos visus su aplinkos apsauga susijusius klausimus, visų pirma rengdamos pratybas.

(3) Laikantis priimančiosios valstybės teisės aktų nuostatų stengiamasi išvengti aplinkos būklės blogėjimo, o jei aplinkos būklės blogėjimas neišvengiamas, imamasi tinkamų aplinkos apsaugos priemonių. Prevencijos ir reagavimo priemonės, susijusios su pavojingosiomis medžiagomis ar atliekomis ir kitais nelaimingais atsitikimais, kurie gali sukelti aplinkos taršą, įtraukiamos į avarinės parengties planus.

(4) Prireikus vežti ginklus, sunkius įrenginius ar pavojingasias medžiagas pirmenybė teikiama geležinkelių ir vandens transportui. Vežimo maršrutus ir priemones kiekvienu atveju derina abiejų valstybių kompetentingos institucijos.

(5) Siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų nariai savo orlaiviams, laivams ir kelių transporto priemonėms priimančiojoje valstybėje naudoja tik tokį kurą, tepalus ir jų priedus, kurie remiantis priimančiosios valstybės teisės aktais priskiriami mažai taršiams, jei tai atitinka minėtų orlaivių, laivų ir kelių transporto priemonių techninius reikalavimus. Naudojantis lengvaisiais automobiliais ir komercinėmis transporto priemonėmis laikomasi

priimančiosios valstybės triukšmo ir išmetamųjų dujų kiekio ribojimą reglamentuojančių teisės aktų.

(6) Naudodamiesi mokymui skirtais įrenginiais siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų nariai laikosi jų naudojimo taisyklių, ypač saugumo, gaisrinės saugos ir aplinkos teisės aktų. Tai galioja ir priimančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų administracinėms nuostatoms, susijusioms su pratybomis. Naktinis šaudymas ir šaudymas šeštadieniais, sekmadieniais ir švenčių dienomis organizuojamas priimančiosios valstybės teisės aktų nustatyta tvarka.

(7) Siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų nariai laikosi priimančiosios valstybės teisės aktų, kuriais nustatomas aplinkai nepavojingo perdirbimo ar kitokio atliekų utilizavimo būdas. Draudžiama naikinti nesprogusius šaudmenis sprogdinant ar deginant juos tam neskirtuose įrenginiuose.

## 10 straipsnis

### Žemės, vandens ir oro transporto priemonių valdymas

(1) Siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų nariui tos valstybės institucijų išduotas vairuotojo pažymėjimas ar kitoks leidimas, suteikiantis jam teisę valdyti žemės, vandens ir oro transporto priemones, taip pat galioja valdant šias transporto priemones priimančiosios valstybės teritorijoje ar jos oro erdvėje.

(2) Siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų motorinės transporto priemonės ir priekabos turi būti registruotos ir turėti siunčiančiosios valstybės kompetentingos institucijos išduotą kelių transporto leidimą. Šios transporto priemonės privalo turėti registracijos numerį ir turi būti paženklintos aiškiu skiriamuoju valstybės ženklu.

(3) Vežti ir važiuoti siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų nariams leidžiama vadovaujantis priimančiosios valstybės nacionalinės teisės aktų nuostatomis ir galiojančiais

abi valstybes saistančiais tarptautiniais susitarimais, įskaitant susijusius techninius susitarimus ir procedūras. Tais atvejais, kai karinių pajėgų judėjimui ir vežimui būtini specialūs ar išskirtiniai leidimai ir turi būti taikomos išimtys vežant pavojinguosius krovinius, priimančiosios valstybės kompetentingos institucijos sprendžia tokių leidimų išdavimo ir išimčių taikymo klausimus.

(4) Priimančiosios valstybės karinės institucijos atstovauja su eismu susijusiems siunčiančiosios valstybės kariniams interesams, derindamos šiuos reikalus su civilinėmis institucijomis ir įmonėmis.

(5) Siunčiančiosios valstybės krovininiai ir keleiviniai traukinių vagonai, kurie būtini ginkluotųjų pajėgų nariams ir siunčiančiosios valstybės karinei įrangai vežti, registruojami, taip pat priimančiosios valstybės geležinkelių infrastruktūra naudojama ir susijusiomis saugumo normomis vadovujamasi laikantis priimančiosios valstybės teisės aktų nuostatų ir remiantis 1980 m. gegužės 9 d. Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutartimi (COTIF). Jei ketinama nukrypti nuo priimančiosios valstybės teisės aktų nuostatose nustatytų reikalavimų dėl transporto priemonių kokybės ir siunčiančiosios valstybės geležinkelių transporto priemonių naudojimo, siunčiančiosios valstybės geležinkelio bendrovė kreipiasi į priimančiosios valstybės geležinkelių administraciją prašydama išduoti reikiamus leidimus.

(6) Siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų nariai laikosi priimančiosios valstybės eismo taisyklių, įskaitant elgesio įvykus eismo įvykiui taisykles ir pavojingųjų krovinių vežimo taisykles. Priimančiosios valstybės kompetentingos institucijos stebi, ar laikomasi minėtų taisyklių. Priimančiosios valstybės kompetentingos institucijos stebėti, kaip laikomasi taisyklių, gali kartu su siunčiančiosios valstybės kompetentingomis institucijomis.

(7) Siunčiančioji valstybė laikosi pagrindinių priimančiosios valstybės eismo saugumo taisyklių. Atsižvelgdami į minėtas taisykles siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų nariai motorinių transporto priemonių, priekabų, vidaus vandenų kelių laivų ir orlaivų

sandarai, modeliui ir įrangai gali taikyti savo nacionalinius standartus. Abiejų valstybių institucijos intensyviai konsultuojasi dėl tokių nuostatų įgyvendinimo.

(8) Prireikus naudotis motorinėmis transporto priemonėmis ir priekabomis, kurių matmenys, ašies apkrova, bendra masė ar skaičius viršija priimančiosios valstybės su kelių eismu susijusiuose teisės aktuose nustatytus apribojimus, būtina gauti priimančiosios valstybės kompetentingų institucijų leidimą. Už mokymo zonos ribų vikšrinės transporto priemonės paprastai leidžiama vežti tik geležinkeliu arba prireikus žemagrinde priekaba. Važiuoti vikšrinėmis transporto priemonėmis be vikšrų apsaugos pagalvių viešaisiais keliais ir gatvėmis draudžiama.

(9) Siunčiančiosios valstybės ginkluotųjų pajėgų nariai gali skristi kariniais orlaiviais iš priimančiojoje valstybėje esančių civilinių oro uostų tik turėdami priimančiosios valstybės kompetentingų institucijų pagal priimančiojoje valstybėje galiojančias taisykles išduotą leidimą, išskyrus nenumatytus skubius atvejus.

(10) Abiejų valstybių kompetentingos institucijos koordinuoja visas oro eismo kontrolės ir susijusias ryšių sistemas, kurias jos įdiegė ir kuriomis naudojasi tiek, kiek tai būtina oro eismo saugumui užtikrinti ir siekiant įgyvendinti vienos valstybės ginkluotųjų pajėgų narių buvimo kitoje valstybėje tikslą.

## 11 straipsnis

### Atsakomybė ir žalos atlyginimas

(1) Jeigu šiame Susitarime nenustatyta kitaip, atsakomybė prisiimama ir žalos atlyginimo klausimai sprendžiami pagal NATO SOFA nuostatas.

(2) Šalys viena kitai praneša apie institucijas, kurios yra kompetentingos spręsti su žalos atlyginimo reikalavimais susijusius klausimus. Šios kompetentingos institucijos bendradarbiauja gera valia. Jos teikia viena kitai visą galimą pagalbą, siekdamas užtikrinti

atitiktį priimančiosios valstybės teismų ir institucijų sprendimams ir administraciniams aktams dėl ginkluotųjų pajėgų narių išpareigojimų pagal civilinę teisę.

(3) Sprendžiant trečiosioms šalims padarytos žalos atlyginimo klausimus, be NATO SOFA VIII straipsnio 5–7 dalių, taikomos toliau pateiktos nuostatos, o NATO SOFA VIII straipsnio 6 dalies a–c punktuose nurodyta procedūra papildoma šio straipsnio 3 dalies f punkte nurodyta procedūra:

- a) Priimančiosios valstybės kompetentinga institucija, atsakinga už prašymo atlyginti žalą priėmimą ir nagrinėjimą, gavusi tokį prašymą nedelsdama atlieka savarankišką tyrimą.
- b) Priimančiosios valstybės kompetentinga institucija nedelsdama, bet ne vėliau nei per keturias savaites nuo prašymo gavimo dienos, praneša siunčiančiosios valstybės kompetentingai institucijai apie gautą prašymą atlyginti žalą. Pranešime atitinkamai nurodomas priimančiosios valstybės institucijos suteiktas nuorodos numeris, prašymo pateikėjo vardas, pavardė ir adresas, pateikiamas trumpas įvykio aprašymas nurodant datą ir vietą, nurodomas prašomos kompensacijos dydis, žalos pobūdis, su įvykiu susijusių ginkluotųjų pajėgų narių vardai ir pavardės, karinio vieneto pavadinimas. Pranešimas parengiamas dviem egzemplioriais.
- c) Siunčiančiosios valstybės kompetentinga institucija patvirtina gavusi pranešimą ir per šešias savaites nuo pranešimo gavimo dienos nusiunčia priimančiosios valstybės kompetentingai institucijai visą turimą informaciją ir įrodymus. Jei tokios informacijos ir įrodymų siunčiančiosios valstybės kompetentinga institucija neturi, ji apie tai praneša priimančiosios valstybės kompetentingai institucijai. Siunčiančiosios valstybės kompetentinga institucija praneša priimančiosios valstybės kompetentingai institucijai apie tai, ar, jos nuomone, žala padaryta dėl veikimo ar neveikimo, už kurį teisiskai atsako siunčiančiosios valstybės ginkluotosios pajėgos, arba žala susijusi su karinių pajėgų transporto priemonės naudojimu, ir ar tokiam naudojimui buvo suteiktas leidimas.

- d) Išanalizavusi visą turimą informaciją ir įrodymus priimančiosios valstybės kompetentinga institucija nusprendžia, ar prašymas atlyginti žalą pagrįstas ir kokia kompensacijos suma laikoma pagrįsta pagal priimančiosios valstybės teisės aktus.
- e) Priimančiosios valstybės kompetentinga institucija kompensaciją sumoka savo nacionaline valiuta. Ji prašo siunčiančiosios valstybės kompetentingą instituciją padengti sumokėtą sumą. Siunčiančiosios valstybės kompetentinga institucija kompensuoja šią sumą per tris mėnesius. Jei, remiantis priimančiosios valstybės teise, skiriama kompensacija turi būti mokama periodiškai nustatant tam tikrą sumą, ši suma kaip kapitalizuotoji bus kompensuota abiejų valstybių kompetentingų institucijų sutarimu vadovaudamasi vadovaujantis priimančiojoje valstybėje taikomais mokestiniais reikalavimais.
- f) Jei žala padaroma ne vykdant tarnybines pareigas, priimančiosios valstybės kompetentinga institucija parengia ataskaitą siunčiančiosios valstybės kompetentingai institucijai, kuri nedelsdama ją išnagrinėja ir priima sprendimą dėl jos nuomone, pagrįstos kompensacijos sumos. Priimančiosios valstybės kompetentinga institucija, nepaisydama siunčiančiosios valstybės sprendimo, gali pasiūlyti prašymo pateikėjui *ex gratia* atlygį siekdama patenkinti jo reikalavimus atlyginti žalą. Jei prašymo pateikėjas sutinka su tokio jo reikalavimus visiškai atitinkančiu pasiūlymu, priimančiosios valstybės kompetentinga institucija išmoka minėtą atlygį. Siunčiančiosios valstybės kompetentinga institucija padengia šią priimančiosios valstybės kompetentingos institucijos išmokėtą sumą. Kitais atžvilgiais a–e punktų nuostatos galioja be pakeitimų.

(1) Pratyboms galioja priimančiosios valstybės teisės aktai ir jos ginkluotųjų pajėgų tarnybos nuostatai.

(2) Pratybos sausumoje paprastai rengiamos karinio mokymo teritorijose, šaudymo poligonuose ir kitose kariniam mokymui skirtose vietose.

(3) Pratyboms oro erdvėje galioja priimančiosios valstybės teisės aktai, kuriais reglamentuojama įskridimas į jos oro erdvę ir jos naudojimas bei aviacijos įrangos ir infrastruktūros eksploatavimas, atitinkantys Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos standartus ir rekomenduojamą praktiką, bei taikytinos pranešimo, patvirtinimo ir koordinavimo procedūros, kurios nustatytos atitinkamuose priimančiosios valstybės teisės aktuose. Atitinkami priimančiosios valstybės teisės aktai apima Vokietijos oro eismo įstatymą su pakeitimais ir Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymą su pakeitimais bei taikytinus Vokietijos ir Lietuvos teisės aktus ir su civiliniu bei kariniu sektoriais susijusius administracinius susitarimus. Pratybose dalyvaujantys orlaivio įgulos nariai, su pratybomis susijęs oro eismo tarnybų ir oro gynybos kontrolės personalas privalo gerai mokėti anglų kalbą, kiek tai būtina skrydžio saugumui arba oro eismo kontrolei užtikrinti.

(4) Karinio jūrų laivyno ir pagalbinių laivų pratybos pakrančių ir vidaus vandenyse reglamentuojamos priimančiosios valstybės teisės aktais.

### 13 straipsnis

#### Išlaidos

(1) Abiejų valstybių kompetentingos institucijos visiškai finansuoja savo bendradarbiavimo pagal šį Susitarimą išlaidas, išskyrus atvejus, kai jos susitaria kitaip.

(2) Prieš rengdamos pratybas ir mokymus abiejų valstybių kompetentingos institucijos išsamiai nurodo paslaugas ir prekes, kurios bus teikiamos, ir su tuo susijusias išlaidas.



(3) Priimančiosios valstybės institucijos padeda siunčiančiosios valstybės institucijoms perkant prekes ir paslaugas.

#### 14 straipsnis Ginčų sprendimas

Visi ginčai dėl šio Susitarimo taikymo ar aiškinimo draugiškai sprendžiami tikrai rengiant konsultacijas.

#### 15 straipsnis Įgyvendinimas

Abiejų valstybių atitinkamos gynybos ministerijos ir kitos kompetentingos institucijos prireikus gali susitarti dėl šio Susitarimo įgyvendinimo tvarkos. Šalys viena kitai diplomatiniais kanalais praneša apie su šio Susitarimo įgyvendinimu susijusias kompetentingas institucijas bei jų kontaktinius asmenis.

#### 16 straipsnis Baigiamosios nuostatos

(1) Šis Susitarimas įsigalioja dieną, kurią Šalys viena kitai praneša apie tokiam įsigaliojimui taikomų nacionalinių reikalavimų įgyvendinimą. Susitarimo įsigaliojimo diena yra paskutinio pranešimo gavimo diena. Remiantis Šalių nacionaliniais įstatymais, šis Susitarimas yra laikinai taikomas nuo jo pasirašymo dienos tiek, kiek jo nuostatų taikymas neprieštarauja Šalių nacionalinei teisei.

(2) Šis Susitarimas bet kada gali būti keičiamas abipusiu rašytiniu Šalių sutarimu. Pakeitimai įsigalioja tą dieną, kurią Šalys praneša viena kitai apie tokiam įsigaliojimui taikomų nacionalinių reikalavimų įgyvendinimą. Įsigaliojimo data laikoma paskutinio pranešimo gavimo data.

(3) Šis Susitarimas galioja neribotą laiką. Bet kuri Šalis gali nutraukti susitarimo galiojimą prieš tai bet kuriai iš šalių diplomatiniais kanalais pateiktus raštišką įspėjimą. Susitarimas netenka galios praėjus metams nuo dienos, kurią kita Šalis patvirtina gavusi pranešimą apie Susitarimo nutraukimą ir nurodo tokio pranešimo gavimo datą.

(4) Nutraukus šį Susitarimą, Susitarimo 11 ir 13 straipsnių nuostatos lieka galioti tol, kol bus išspęsti visi skundai susiję su susitarimo nuostatų taikymu.

Pasirašyta m. d. dviem egzemplioriais lietuvių vokiečių, ir anglų kalbomis. Visi tekstai yra autentiški. Kilus nesutarimų dėl tekstų lietuvių ir vokiečių kalbomis aiškinimo, vadovaujamas tekstą anglų kalba.

Lietuvos Respublikos  
Vyriausybės vardu

Vokietijos Federacinės  
Respublikos Vyriausybės vardu